PROPERTY OF
ARIC
Established
1989

دافغانانو

د غم ورځې شپې

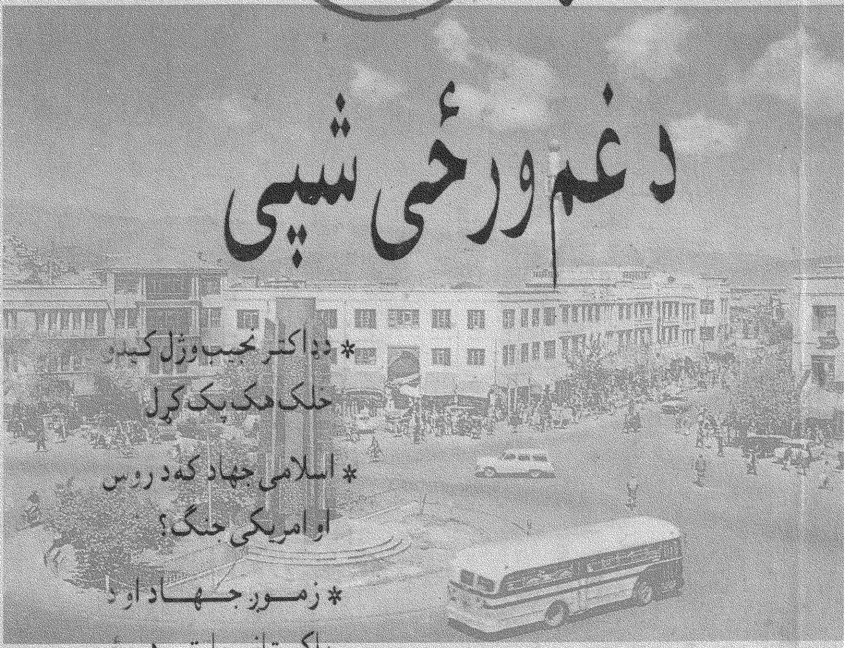

* دډاکتر نجیب وژل کیدو
خلک هک پک کړل

* اسلامي جهاد که د روس
او امریکي جنګ؟

* زمونږ جهاد او د
پاکستاني پارټیو دریځ

* دافغاني مشرانو لنډه
سوانح

* د پېښور او کابل ځینې
دودونه دستورونه

عبدالباری «غیرت»

Ketabton.com

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانانو

د غم ورځې شپې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د افغانانو د غم ورځې شپې

لیکوونکی : عبدالباري غیرت

کمپوز : مجیب الله

د چاپ کال : ۱۳۷۶ هـ ش

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

PROPERTY OF ACKU 7856

بسم الله الرحمن الرحیم

PROPERTY OF ARIC Established 1988

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

د پښتونخوا مسلمانو پرګنو ته

چې په فکري او عملي توګه يې

زموږ د حق جهاد ملاتړ کړی دی.

ARIC

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکتر نجیب خور

محترمی ککۍ ته!

سلامونه درته لیږم او بیا دا چې د افغانستان پخوانی جمهور رئیس ډاکتر نجیب او د هغه د ورور احمد زي په وژل کېدو تسلیت درته وایم. زه پوهیږم چې خور او ورور څومره سره ګران وی او څومره د ژوند خوږی یې سره شریکی کړی وی بیا داسی مرګ چې ناڅاپی وی او په غیر عادی حالت کښې وی نو ته له لوی خدایه د زړه صبر غواړم خو ستا پاملرنه د افغانستان هغو شهیدانو ته هم را ګرځوم چې د کمونیستی نظام په وخت په لکهاوو بی له محاکمی اعدام شول، پولیګونونه پری ډک شول. دوی به مېندی درلودی، خویندی او ورونه یې درلودل او زامن، لوڼی او پلرونه یې درلودل. دا وروستی خبری بنایی ستا د آرام زړه تسلا شی.

ستا د ناآرام زړه له حالت څخه خبر یم او د هغو زړونو څخه هم خبر یم چې په کمونیستی دور کښې وځوریدل و دردیدل او ځینو د خپل محبوب په وژل کیدو د زړه سکته هم وکړه.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکتر نجیب وژل کیدو خلک هک پک کړل

کله چې طالبان د کابل ښار ته د فاتحانو په توګه ننوتل او خپلو مخالفانو ته یې ماتې ورکړه. ددوی لومړی کار دا ؤ چې د ملګرو ملتو دفتر ته ورشي ډاکتر نجیب او د هغه ورور احمد زی را وباسي او په عام محضر کښې یې اعدام کړي. په دې کار سره خلک د یوه غیر منتظر کار سره مخامخ شول. جهاني مطبوعاتو دا عمل وغانده او له بشري عاطفي څخه یې لیرې وباله. د افغانستان ولس هم حیران شو، خو عجیبه ورته ونه بریښیده او دا کار یې په ځای وباله ځکه دوی د همدې خلکو بې حسابه ظلمونه لیدلي وو. حیران په دې شول چې د مخه آوازه وه چې ښایي ډاکتر نجیب یوه محفوظ ځای ته یوړل شي او بیا هرڅه چې کیږي. د نجیب ملګرو په ټولو ځایونو کښې دا آوازه اچولې وه چې ښایي طالبان د نجیب سره ښه سلوک وکړي او ځینې مشوري ترې واخلي. د

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان پوهانو او ليکوالانو دا عمل ښه ونه ګاڼه او ويې ويل چې دده دا وژنه بې وخته وه او دده د مرګ سره ډير حقايق او اسناد ، رازونه او رمزونه پټ پاتې شو ا. له همدې کبله دوی دا وګڼله چې دا کار د يوه ګاونډ هيواد د جاسوسی شبکې له خوا شوی دی. نجيب ښايي علناً د محاکمې ميز ته بلل شوی وای او محاکمه پرې چليدلې وی. او له هغه وروسته دده اعدام هم خلکو ته قناعت ورکولی شول. د ډاکټر نجيب په اعدام د صوبه سرحد خلک ډير وپاريدل، مظاهرې يې وکړې ميتينګونه او جلوسونه يې وايستل ان تر دی چې دده د جنازې غائبانه لمونځ يې اداء کړ. دی يې شهيد وباله او ځينې طالبان يې بنديان کړل او ويې وهل. د نشنل پارتۍ مشرانو هم دا عمل وغانده او د ګاونډ هيواد لاس يې پکښې د خيل وګرځاوه.

«ليکوال» معروفی مجلې هم دده په وژل کيدو خپل تأثرات ثرګند کړل او دايې يوه غميزه وګرځوله. او خاصه مجله يې دده په نوم چاپ کړه چه ددوی په نزد بيګناه او مظلوم ښودل شوی ؤ (بشر نويد)ډيرې پيرزوينې ورته وړاندې کړې ان تر دی چې دده په قول ځينو لنګی والا کسانو حمله هم پرې کړې وه خو بچ شو .

د پردې تر شا هرڅه وو، وو، دده وژونکي وايي چه کله ډاکټر نجيب د خاد جاسوسي شبکې رئيس ؤ د افغانستان ډير بې ګناه انسانان اعدام شول، چې د وژونکو ورونه او خپلوان هم پکښې وو. بل استدلال يې دا ؤ چې په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کندهار ښاتدي د همدې ډاکټر صاحب په دوران کې د اوزبک ملیشو له خوا حملې وشوې په کورونو ننوتل او ډېرې پښتنې یې بې پته کړې.

همدا عمل په پکتیا کښې هم دده په دوران کښې د اوزبک ملیشو له خوا وشو چې د دوی وینه یې په څوښ راوسته او نور یې طاقت و نشو چې محاکمې ته یې پرېږدي.

د کمونیستانو قدرت ته رسیدل

زه نه پوهېږم چې دا داستان له کوم ځایه پیل کړم، کاشکې د دردمنو زړونو له حاله دا نور زړونه خبریدي او کاشکې خلکو یو د بل په غمونو او داستانونو باور درلودی.

ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بل وي نو د سوځیدلې ځمکې د خلکو له حاله د بې سوزه ځمکې خلک نه خبرېږي. زمانه آخره شوې د قیامت نښانې دي هرڅوک د ظالم پلوي کوي او مظلوم نور هم په خوله خوله وهي.

داستان به په لنډ ډول پیل کړو دا چې څه وشول او اوس څه روان دي او بیا به څه کیږي دا ټول د ماضي حال او استقبال خبرې دي خو د ماضي او حال په خبرو به خلک هک پک شي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغاني کمونیستانو (خلقیانو پرچمیانو) کردار یادوم او بیا چې روسان تیغ په تیغه راغلل او د نړۍ ټول انساني معیارونه یې تر پښو لاندې کړل، بیا هم بې ستر ګو خلکو ویل چې: روسانو ښه وکړل دوی حق درلود او دا د کمونیستي نظام د ټینګولو او د انسانیت او عدالت د راوستلو په خاطر وو. آفرین په دې منطق، په دې عقل او په دې وجدان او بالآخره په دې اسلامیت، زه په لنډه توګه څه ناڅه په هغه څه رڼا اچوم کوم چې په صوبه سرحد کښې د سترګو لیدلي حال دی او پرته له کومې مبالغې به یې بیان کړم او بیا به قضاوت د لوستونکو مخې ته کښېږدم. د افغانستان خلک غولیدلي نه وو، هغوی با شعوره انسانان او هغوی هر څه د منطق په تله کښې تللي شوي.

د کمونیستي نظام د راتګ سره سم په دې خلکو تاتار جوړ شو، کورونه یې بې امانه شول، مذهبي مراسم یې په ډاګه نشوی اجراء کولی، ناموسونه یې په زوره کمونیستي کورسونو ته بوتلل شول، په ډله ایزه توګه ووژل شول او په مړیو یې دېښتې ډکې شوې، ښځې یې جیل ته ولویدې او په دې مظلومو افغانانو هر څه وشول. د نمونې په توګه مولانا فیضاني صاحب تری تم او حضرت صاحب محمد ابراهیم مجددي د خپلو ۲۱ خپلوانو سره اعدام شو. همدا راز په زرګونو علماء، پوهان، استاذان او منورین په پولیګون کښې تر خاورو لاندې شول.

په دې حالت کښې خلکو د مجبوریت له مخې قیام وکړ راپورته شول او

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تبرونو او لرګیو يې جهاد پيل کړ بيا چه ددوی لاسی ته وسلې ورغلې دا بيله خبره ده. زه چې د داؤد خان په وخت کښې په ستره محکمه کښې څلور کاله د قضاء د مجلې مدير وم او بيا وروسته څه موده په کور شوم او بيا بيرته د فاميلي محکمې قضايي غړی شوم. هغه فجائع چه په محکمو کښې روان وو د ويلو نه دی، د ښځو سره د خلقي قاضيانو بد عملونه له ميړونو څخه په زور سره طلاق اخيستل، دزوی په مخکښې د پلار سپکول او وهل دا هغه څه وو چې ددوی له جيلخانو څخه بهر وو او ظاهراً په ديموکراتيکه قضاء کښې کيدل.

ما دا حالات په سترګو ليدل خو خوله مې خاموشه وه او د څه ليکلو توان هم نه ؤ ځکه چې نه د خولې آزادي وه او نه د قلم او په دی دواړو جرمونو هم خلک د اعدام څوکې ته ورسيدل.

د هجرت لار: کله چې ما دا حالت وليد چه نور نو د خلقيانو سره ګوزاره مشکله شوه زه هم تر تعقيب لاندې ونيول شوم او مشر ورور مې مولوی عبدالباقي چې د عربي دارالعلوم استاد اود شيرپور د جامع جومات خطيب ؤ، زنداني او بيا وروسته معلومه شوه چې شهيد شوی ؤ او له دی پرته د خلقيانو د لاسه وطن سور تنور ګرځيدلی ؤ ما هم د زرمت، پکتيا په لاره د هجرت لاره غوره کړه. دا هغه وخت ؤ چې نابغه استاد نور محمد تره کئ د افغانستان د کمونيستي نظام لومړی جمهور رئيس د وفادار شاګرد حفيظ الله امين له خوا

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورن شوی و. زما ذهن دا ؤ چې د پاکستان د صوبه سرحد د خلکو به دا فکر وی چې ددوی تول وگړی به موږ ډیر ښه استقبال کړی او دا فکر به ورسره وی چې ددوی قیام یو اسلامی جهاد دی. ځکه چې یو خو د افغانستان پښتنو ددی ځای د پښتنو سره زیاتی اړیکی درلودی ددی ځای مشرانو ته لکه پاچا خان، ولیخان، اجمل ختک ته موږ په درنه سترگه کتل او میلمستیا گانی به مو ورکولی. همدا موږ پښتانه وو چې د دوی ملاتړ مو کاوه او د افغانستان حکومت په رسمی توگه د پښتونستان په نامه په کابل راډیو کښې یو ساعته خپرونی کولی. دوی ته اعلیحضرت ظاهرشاه په وړیا توگه کورونه ورکړی وو او ددوی د پاره د خوشحال او رحمان بابا د لیسو په نامه ښوونځی موجود وو. د افغانستان خلک به پوهنتون ته په کانکور سره داخلیدل خو ددوی د پاره دا کار مفت ؤ. ان تر دی چې د سرحداتو په نامه ددوی د پاره ځانگړی وزارت ؤ چې لومړی د قبائلو د مستقل ریاست په نامه یادیده او همدا راز د قبائلی خلکو د پاره جلا معاشونه او تنخواگانی وی.

برخلاف د دغو خلکو ذهنیت دا ؤ چې د افغانستان د خلکو جهاد اسلامی نه دی بلکه ورور وژنه او د ترور عمل دی. دوی داسی گڼله چې د خلقیانو حکومت یو قانونی حکومت دی عوامو منلی دی دا یو څو مهاجر کسان یې مخالف دی هغه هم په ذاتی (شخصی) اغراضو.

بله دا چې دوی (خلقیان) یې کمونیستان او ملحد نه گڼل بلکه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانان يې ګټل او زموږ دلاتلو ته يې غوږ نه نيوه.

بله دا چې عوام د ضياء الحق مخالف وو، ځکه دوی ويل چې دی د مارشل لا (نظامی) له لاری حکومت کوی او په زوره يې کوی او دغه مهاجرين (يا مجاهدين) يې د ضياء الحق عسکر ګڼل. په دی مورد کښې به دځينو ګوندونو (پارټيو) د فکر طرز بيان کړو.

۱- پيپل ګوند (پارټي):

دا ګوند چې مشر يې د پاکستان پخوانی جمهور رئيس ذوالفقار علی بوټو ؤ او ذوالفقار علی بوټو هم د جنرال ضياء الحق د کودتا په ترڅ کښې له قدرته ولويد او بيا د ځينو تورونو په لړ کښې چې مهم يې ځينی قتلونه او ترورنه وو اعدام شو، له هغه وروسته ددی ګوند مشری دده د لور بی نظير بوټو په غاړه وه او له دی کبله چې دوی د ضياء الحق مخالف وو او ضياء الحق د افغان مهاجرينو ملاتړ کاوه نو دوی هم د افغانستان د جهاد مخالف وو. بی نظير بوټو عقيده درلوده چې ښايی د کودتا او زور له لارې څخه نه بلکه د ديموکراسی له لاری قدرت له جنرال ضياء الحق څخه واخيستل شي. بی نظير بوټو د افغانستان دجهاد مخالفت په صراحت سره نه کاوه بلکه تلويحاً او اشارتاً يې ځينی خبری کولی چې سړی پوهيده چې دا د افغانستان د مسئلی په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیره د مجاهدینو او مهاجرینو مخالفه ده. کله چې به له دی شخه په دی باب پوښتنه وشوه نو ویل به یی چې موږ په خپله داسی کشالی لرو چې د مهاجرینو موضوع ته هډو خلاص نه یو.

د ذوالفقار علی بوټو زامنو هر یوه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو په خپل وار سره د ضیاء الحق د رژیم مخالفت کاوه، په غونډو جوړولو برسیره ځینی د غچ شخه ډکی کار روایی هم کولی چې بی نظیر بوټو بیا د دې کار مخالفه وه. یوه مهمه موضوع یې دا وه چې دوی پاکستانی الوتکه افغانستان ته وتښتوله او هلته یې د کابل په هوایی ډګر کې کوزه کړه. د دی الوتکی سپرلی چې ښځی ماشومان هم پکښې وو له زیاتی وارخطایی سره مخامخ شول او یو کس پاکستانی پکښې مړ هم شو. په دی کار سره دوی د ببرک د رژیم له خوا ښه استقبال شول ان تر دی چې دواړو ته یې د خارجه وزارت د یوه دپلومات مأمور سید فصیح الدین لورانی د ریحانه او (...) په نامه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو ته ورکړی چې بیا کله شهنواز بوټو خود کشی وکړه، داسی وګڼل شوه چې دده ښځی زهر ورکړی دی په همدی اساس سره مرتضی بوټو هم خپله ښځه د کورنی د مشوری په اساس طلاقه کړه چې دا دواړه ښځی اوس په امریکی کښې اوسیږی.

دی کار د بی نظیر بوټو د افغانانو په مقابل کښې حساسیت نور هم زیات کړ په داسی حال کښې چې د دوی ودونه د کمونیستی مفکوری په اساس

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی وو او دلته د مهاجرینو او مجاهدینو موضوع یو اسلامي بنیاد درلود.

د بی نظیر بوټو مخالفت له دې څخه څرګندولی شو چې کله دا صدراعظم (وزیراعظمه) شوه په ټولو داخلي او خارجي موضوعاتو یې رڼا واچوله خو د افغانستان کشاله او د مهاجرینو مسأله یې هیڅ یاده نکړه بیا د وحدت ورځپاڼې مشر پیرسپید شاه جګ شو او پوښتنه تری وکړه چې تا د افغانستان موضوع ولې یاده نکړه. بیا هم دې ځان تیر کړ، همدا راز ددې د صدارت په وخت کښې هغو دریو کسانو چې په پیښور کښې یې د یوه ښوونځی نجونی او هلکان اسلام آباد ته تښتولی وو، دا چې سعودي عربستان ته تللی وه د اسلام آباد په هوایي میدان کښې یې په دې باب ټول افغانان تر تهدید لاندې راوستل او تونديې خبرې یې وکړې، خو کله چې دا دري کسان د پاکستان د کوماندو له خوا ووژل شول نو بینظیر بوټو بیا د ناصر باغ په کمپ باندې په ښځو باندی میتهایي وویشلی او نورې وعدې یې هم ورکړې خو دا وعدې یوه هم په ځای نشوه. بی نظیر بوټو په خپل یوه کتاب کښې (خاطرات بی نظیر بوټو) ویلی چې د صدر ضیاء الحق په وخت کښې کله چې ما وغوښتل دده په خلاف مسالمت آمیزه مظاهره وکړم نو زما ملګرو راته وویل چې هلته د ضیاء الحق پلویان (مجاهدین افغان) دي هسې نه چې تاته څه ضرر ورسوي، خو ما له دې تهدید سره سره په پیښور کښې مظاهره تر سره کړه او بیانیه مې هم ورکړه.

د بی نظیربوټو مور نصرت بوټو بیا د ضیاء الحق په وخت کې په اخباری

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانونو کښې د افغان مهاجرینو او مجاهدینو په ښکاره توگه مخالفت کاوه هغوی یې د جنرال ضیاء الحق کسان بلل، مفروران یې گڼل او د دوی په ضد یې اخباري بیانونه ورکول داسې فکر کیږي چې نصرت بوټو افغان مسئلې ته په جنرال ضیاء الحق پورې تړاو ورکاوه او دده د فکر مولوده یې بلله، په داسې حال کښې چې دا مسئله ډیره ژوره او پراخه ابعاد یې درلودل البته جنرال ضیاء الحق په خپل وخت کښې د افغان مسألې په باب جدي پاملرنه درلوده او د افغانستان جنگ یې د پاکستان دفاع گڼله، افغانان هسې په هوس نه وو راغلي بلکه د ډیر مجبوریت له مخې دغه گرم پاکستان ته راغلي وو او دې ته به شنه ناست وو چې څه وخت به مو وطن آزادیږي.

۲- نشنل پارټي:

ددې گوند مشر پاچا خان او بیا دده زوی ولیخان او اوس اجمل خټک یې مشري کوي. ددې گوند نور د یاد وړ کسان بیگم نسیم ولیخان، حاجي عدیل، فرید طوفان، غلام احمد بلور دي.

اجمل خټک کله چې د ذوالفقار علی بوټو په دوران کې د لیاقت باغ پنډۍ په غونډه کښې څو کسان مړه شول وویل چې نور نو پاکستان د اوسیدو نه دی او افغانستان ته یې سیاسي پناه یوړه. دې د ټالې د کمونستي رژیم پلوي و او له کابل څخه به یې احوالونه رالیږل چې زه به د سرې ډولۍ سره پاکستان

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځم. ځو د مجاهدینو د حکومت څخه څه مړوه د مخه پاکستان ته راغلی او دلته د پارلمان غړی دی.

نشنل ګوند د اول څخه د افغان مجاهدینو مخالفت کړی دی او دا جنګ یې د امریکې او روس جنګ بللی دی.

په اخبارونو کښې به د ولیخان، نسیم ولی او نورو ضد ضد بیانونه راتلل او دې بیانونو د صوبه سرحد په عوامو باندې لوی اثر درلود همدا دلیل ؤ چې د صوبه سرحد زیاتره عوام د افغانستان د جهاد په حق کښې نه وو بلکه دوی به د ویل چې دا کسان د یوه قانونی حکومت څخه تښتیدلی دی په داسی حال کښې چه هلته د روسانو او داخلی کمونیستانو له خوا هر څه د خاورو سره برابر شوی وو او دومره مظالم په افغان ولس وشول چې یو عاقل انسان یې نشی منلی. په دی مورد کښې د دوی تبلیغ ډیر پراخه او مؤثر ؤ. دوی به ویل چې د مجاهدینو او مهاجرینو د راتګ سره به په مورږ اقتصادی بوج راشی. د کلاشینکوف او هیروئین کلچر د دوی سره راغی. پاکستان یو غریب ملک دی بنا یې روسان د مجاهدینو له کبله په مورږ حمله وکړی او د دی ټولو ذمه واری جنرال ضیاء الحق ګنلو.

* یوه ورځ زه چارسدی ته د ولیخان کور ته ورغلم چې د کور په مخ کښې یې پولیسو یوه خیمه هم درولی وه، له نوکرانو سره یې ما روغبړ وکړ یو ځوان هلک چې د شلو کلو به ؤ یوه بل ته وایی چې د مجاهدینو په نامه غله او داړه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماران راغلي له خپل حکومت څخه را تبنتیدلي غلاګاني کوي ډیر بد خلک دي.

د توپیک په یوه دز سره ډیری مرمی را باسي او ډیر خلک پرې وژلي شي. دا خبری په ما ډیری بدی ولګیدی خو کله چه ولیخان ته ورغلم زړه دوستي مې ورسره مطرح کړه ده وویل چه د جهاد پلوی نکوم ځکه دا جهاد نه دی ستاسو د یوه ملا زوی اتیا لکه کلداری بهر ته (سمګل) قاچاق کولي خو د مور د ګوند یوه غړی هغه په هوائي میدان کښي ونیو.

* پاچا خان به ویل چه دا مهاجرین چي راغلي دا په مور باندی بد اثر غورځولي شي، بنایي خپل ملک ته بیرته ولاړ شي هلته حالات سم دي خو کله چي روسانو نیغ په نیغه په افغانستان یرغل وکړ نو ده د بنو په یوه غونډه کښي وویل چي ای پښتنو بیدار اوسیږی تاسو ته دا دی سور استعمار (سامراج) راغلي او حالات یي بیخي بدل کړي. له دي وینا وروسته بیا دی په کور کینولي شو او نور څه یي و نه ویل ترڅو چي په حق ورسید.

* د حزب اسلامي یو غړی «ولید» ورد ګ وایي چي زه یوه ورځ لیډی ریډنګ روغتون (هسپتال) ته پاچا خان ته د مصاحبي د پاره ورغلي وم چي ماخبری ورسره پیل کولي بیګم نسیم ولي ډیره راته په قهر شوه او ویي ویل چي دا وخت د مصاحبي دی؟ او زه یي انترویو ته پرینښودم.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* يوه ورځ زه سوات ته روان وم چې په جهانگيره کې يو لوی جلوس (مظاهره) روانه ده موټر لږ څه ودريد او بيان ورکوونکي ويل: چه دا بيشرمه انسانان، دا بی فرهنگه او بی کلچره خلک چې راغلي دي دوی دي د مور له خاوري ووزي او مور د کابل قانوني او انساني حکومت تأييدوو.

* يوه ورځ زه شيرزمان غمجن (طائزی) ته ورغلی وم چې يو بل افغان مشهور ليکوال هم ورسره ناست ؤ ليکوال د جهاد موضوع ياده کړه چه غمجن صاحب ورته ډير په قهر شو او ويې ويل چې تاسو جهاد نه دی او ما په دی باب د ډاکتری د پاره مدلل کتاب ليکلی چې دا دی نن سبا بشپړيږی نږدی ؤ چې هغه سری په زوره له خونی وباسی، کله چې زه رخصت شوم نومړی مشهور ليکوال راته وويل چې دا زما د بی عزتی خبره چاته و نکړی.

که څه هم د شيرزمان يو بل ورور (طائزی) له اول څخه د افغانستان د جهاد ملگری ؤ خو غمجن صاحب د خپلو فکری استدلالونو په بنا دا خبره نه تأييدوله غمجن صاحب په دی وخت کې په ملگرو ملتو دفتر کنبې کار کاوه، او د ډيرو خاصو افغانانو سره يې کومک کړی دی چې دلته په پينبور کې يې ژوند په خطر کنبې ؤ او بهرته يې ليږلی دی.

* زه به هميشه د لرو پښتنو په مشاعره کنبې شامل وم کوم چې په خيبر بازار اردو ساينس بورډ کنبې به کيدله. زه لومړی افغان شخص وم چې په دی مشاعره کنبې می اشتراک کاوه. بيا له ما وروسته پسرلی صاحب دده زامن هر يو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسدالله، عصمت الله، محترم رفیع صاحب او نورو هم ګډون وکړ. په هغه وخت کښې به ما په خپلو شعرونو کښې د افغانانو بد حالت او د روسانو او داخلي کمونیستانو ظلمونه بیانول چې په ګډون کوونکو به نه لګیدل، البته یو دوه کسان لکه طائزی فریحان شیدا اطلس ګل زما ملګری وو. بیا به یې سره ویل چې خیر دی میلمه دی څه به نه ورته وایو. بیا ورو ورو حالات بدل شول، مهاجرتونه زیات شول، روسان نور هم رسوا شول او ملګری می ډیر شول. له دوی څخه ځینو دومره ددی موضوع سره حساسیت درلود چې حتی د محترم پسرلی صاحب سره لاس او ګریوان شوي وو.

* یوه ورځ په چوک یادګار کښې د مهاجرو په ضد او د کابل د کمونیستانو په طرفداری مظاهره وه کله چې دوی وویل چې (زنده باد ببرک کارمل) زموږ یو ملګری د محاذ غړی محمد اکرم ورد ګ ددوی په مخ کښې چیغی کړی چې (مرده باد ببرک کارمل) بیا یې دا شخص ښه وډباوه او له غونډی څخه یې وویست.

د مجاهدینو په پاڅون سره نشنل پارټی دغه امتیازات له لاسه ورکړل:

۱- ددوی لویانو با قاعده/اعزازی تنخواه اخسته او یو څه به یې نورو ملګانو او خپلو پلویانو ته هم ورکوله. لکه چې سید مسعود پوهنیار وایی چې زه په پیښور کښې په قونسلګری کښې د پلومات وم د همدی پارټی لوي غړی ته به می په چرګانو چوک کښې دا تنخواه ورکوله او دده دلته کوټه وه.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د پارتی مهمو غړو په جلال آباد ، کابل او نورو ځینو ښارو کښې ځمکې او حویلی گانی درلودې چې له دې درکه یې کرایی هم اخستی.

۳- خوشحال خان او رحمان بابا لیسی اصلاً د دوی د پاره جوړی شوی وې او د ولیخان او نورو غړو په سپارش به په پوهنتون کښې یې کانکوره د دوی کسان شاملیدل او بیا به مسکو ته لیږل کیدل.

٤- د افغانستان د دولت په صوبه سرحد کښې ځینی ملکیتونه وو چې بیا د خلقیانو په وخت کښې د دوی کسانو نیولی وو او په کرایه یې ورکړی وو خو کله چې د مجاهدینو حکومت راغی نو افغان قونسل محمد ظاهر قره باغی دا دعوا وگټله.

٥- د افغانستان نیمه بودجه به د پښتونستان په لاره کښې مصرفیدله، په داسی حال کښې چې زموږ افغانان له لوږی مړه کیدل. ددې بودجې مصرف زموږ په پارسی ژبانو ورونو ښه نه لگیده او ډول ډول خبری به یی کولی خو پښتنو ددې مصرف سره حساسیت نه درلود .

٦- د پاچا خان او ده د کورنۍ سره افغانانو ډیره مینه او محبت درلوده ، هرچا به په سندرو کښې ستایه، دی چې په وزیر اکبرخان روغتون کښې وُ ما به همیشه په پاکټ کې تازه میوی وروړی. خو کله چې دوی دا ډول تحرکات پیل کړل بیا یی له افغانانو څخه دا مینه او محبت لیری شو.

۷- یو وخت د شیخ آباد درویش اجمل خټک ته میلمستیا کړی وه او زه هم په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی کښېږوم د یر تکلف یې کړی ؤ حتی په خپل زوی یې نوم اجمل کېښود خو خلقیانو همدا درویش دده د کور په مخ کښې په ډېره بیرحمی وواژه او دده کوریې چور کړ اوس یې د کورنی په نورو غړو کښېږ لکه د نورو افغانانو غوندی دا مینه او محبت نشته، په دی میلمستیا کښې رفیع صاحب او وجدی صاحب هم وو.

۳- جماعت اسلامی پارتی

ددی پارتی (گوند) مؤسس مولانا ابوالاعلی مودودی ؤ. بیا یی مشر میاطفیل محمد او اوس قاضی حسین احمد دی. دوی ته د افغانستان د جهاد په باب له بهر څخه خصوصاً له عربو څخه ډیر کومکونه راتلل، خو دوی یوازی د حزب اسلامی، جمعیت اسلامی، اتحاد اسلامی سیاف او څه ناڅه له مولوی خالص سره اړیکی درلودی. ځکه دوی به ویل چې دغه پورتنی گوندونه اصیل مسلمانان او یا په اصطلاح بنیاد گرا دی دغو نورو ته لکه محاذ ملی اسلامی، جبهه، نجات ملی او حرکت انقلاب اسلامی ته یی د شک په سترگه کتل او حتی ځینی عقیدتی پروپاگندونه یی هم وریسی کول. یو ژوندی مثال به زه ووایم کله چې زه په جمعیت اسلامی کښېږ وم دوی به څه ناڅه مرسته راسره کوله خو کله چې محاذ ملی اسلامی ته ولاړم بیا یی په هماغه پخوانی سترگه نه راته کتل.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي څرګنده کړو چې جنرال ضياء الحق دوی ته په اسلامي مناسباتو او خصوصاً د افغانستان په موضوع کښې پوره واک ورکړی ؤ. هغه وخت به تل د نشنل پارټۍ او جماعت اسلامي ځينې تصادمونه په اخبارونو کښې راتلل او کله کله به يې جګړې هم پيښيدلې. دوی به کله ناکله د اسلامي موضوعاتو په باب د لاهور په منصوره کښې کانفرانسونه او سمينارونه دائرول او هغو ته به يې يوازې او يوازې اخواني ګوندونه ورغوښتل او انعامونه به يې هم ورکول.

د دوی عقيدتي طرز فکر اهل حديث او يا سلفيانو (پنج پيريانو) ته ورته دی، طريقت ته عقيده نلري او خپل نظر همداسې ښکاره کوي، د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي د مشرانو هم همدغه عقيده ده خو دوی د افغانستان د عوامو څخه خپله عقيده پټوي او په اصطلاح (تقيه) کوي.

جماعت اسلامي د افغانستان د جهاد په باب داسې نظر لري چې يوازې د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي جهاد ته جهاد وايي او دا نورو ته نه، په داسې حال کښې چې همدا اوس همدا بنياد ګرا يو بل وژني د کمونيستانو سره ائتلاف کوي او داسې نور...

جماعت اسلامي به چې کنفرانسونه جوړول يا به يې نوری غونډې کولې يوازې همدا درې ګوندونه به يې ورغوښتل او د دوی په ګټه به يې شعارونه ورکول او د دوی سره به يې مادي مرستې کولې. دوی به د همدې دريو ګوندونو په نمايندګۍ بهر ته تلل او کومکونه به يې راغونډول چې په دې اساس سره يې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ګوند هم په مادي لحاظ تقویه کړ.

کله چې طالبانو ظهور وکړ او لومړی یې د حزب اسلامی سره مقابله پیل شوه، جماعت اسلامی خصوصاً قاضی حسین احمد یې زیات مخالفت وکړ او دوی یې دامریکې خلک وبلل، په داسې حال کې چې د پاکستان ولس دوی امریکایان بولي چې په دې اساس سره د دې ګوند محبوبیت په افغاني جامعه کښې بیخي کم شو ځکه چې طالبان د ملت په ملاتړ را پاڅیدل او په هر ځای کښې هر کلی ورته وویل شو یوازې په شمال کښې د ستونزو سره مخامخ شول.

٤- جمعیت العلماء:

د دې ګوند مؤسس مولانا مفتی محمود دی چې ډیر ښه عالم او با تقوا شخص ؤ. دې ډلې تل د افغانستان د جهاد ملاتړ کړی دی او په مختلفو وختونو کښې یې کومکونه ورسره کړي دي، بیا کله چې دی وفات شو همدا راز مولانا فضل الرحمن او مولانا سمیع الحق په غونډو او کنفرانسونو کښې د افغاني جهاد ملاتړ کړی په داسې حال کښې چې د دوی سره د جماعت اسلامی غوندې امکانات هم نه وو او نه د هغه وخت حکومت (جنرال ضیاء الحق) د دې کار زمینه ورته برابر کړې وه ، له دې کبله چې د دې ګوند غړي زیاتره ملایان او طالبان دي نو په دې اساس سره یې د حرکت انقلاب اسلامی (محمدی) سره یو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه خواخوږي زیاته وه او حتی ویل کیږي چې دا ګوند همدوی په پښتو ودراوه.

بیا کله چې طالبانو ظهور وکړ دوی یې په ښکاره توګه ملاتړ اعلان کړ خپل طالبان یې د کومک دپاره ورولیږل او په ځان او مال سره یې ملاتړ ورسره وکړ.

دا ګوند نسبت جماعت اسلامی ته په پاکستان کښې زیات محبوبیت لري ځکه چې زیاتره مدرسې په دوی پورې اړه لري، اماما ن او طالبان یې په دوی پورې متعلق دي او مذهب یې هم امام ابوحنیفه دی چې د پاکستان ټول مسلمانان حنفي مذهبي دي.

دموږ د جهاد په باب د پاکستان د ولس عکس العمل:

لکه چې د مخه مو وویل چې زموږ د جهاد په باب نظریات زیاتره د پارټیو تابع وو او په دې باب هری پارټۍ (ګوند) بیلې بیلې نظریې او اهداف درلودل، خو خبره دا ده چې د مشرانو تبلیغاتو په دې مورد کښې زیات اثر درلود د مثال په توګه د صوبه سرحد پښتنو کې پاچاخان او دده زوی ولیخان زیات اثر او رسوخ لري او ددوی خبره منله کیږي دوی طبعاً د جهاد مخالف وو ځکه چې خپل سیاسی اهداف یې له لاسه ورکول. همدا راز په بلوچستان کښې زیاتره پښتانه د محمود اچکزی د نظریاتو ملاتړ کوي او دی هم له یوې خوا د کابل د کمونیستي حکومتونو پلوي ؤ او له بلې خوا یې په مهاجرو پښتنو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیاتره زړه سوی دړلود اوپه بلوچستان کښې یو بل ته ګټیور واقع شوی دی.
محمود اچکزی د نجیب د حکومت زیاته پلوی کوی او ویل کیږی چې هغه هم دیری مرستې ورسره کړی دی. چې بیا نو دی طبعاً دا احسان نشی هیرولی.

د پنجاب خلک داسی په بی تفاوتی کښې وو په دی دول چې هغوی ټولو پښتنو ته په یوه سترګه ګوری. او د اټک څخه را دیخوا ټول پښتانه لکه د یوه هیواد داسی ګڼی خو بیا هم له دی کبله چې هلته نوازشریف زیات اثر لری هغوی هم د افغانستان د جهاد طرفداری کوی.

د سند خلک زیاتره د ذوالفقار علی بوټو، بی نظیربوټو او نصرت بوټو د عقایدو او افکارو تابع دی. له دی کبله چې ذوالفقار علی بوټو د جنرال ضیاء الحق له خوا اعدام شوی ؤ دوی افغانی جهاد ته هم په هغه پوری تړاو ورکاوه او په هغه وخت کښې یی نظریات منفی وو او کله چې بیا بینظیربوټو قدرت ته ورسیده افغان مسئلې جهانی شکل غوره کړ. دا هم مجبوره وه چې څه ناڅه دا خیالات په نظر کښې وساتی.

په صوبه سرحد کښې تخریبی عملیات:

ددی د پاره چې په صوبه صرحد کښې د افغان مهاجرو او ددی ځای د اوسیدونکو ترمنځ روابط خړ پړ شی، نو د (روسانو او خلقیانو پرچمیانو) پروګرام دا ؤ چې تخریبی عملیات په پیښور کښې پیل کړی. دوی په بمونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوړل او دلته به یې په هوټلونو او مزدحمو ځایونو کښې ایښودل چې په دې سبب سره ددې ځای زیات خلک په تلف باندې ورسیدل.

کله چې به بم وچاود نو د ځایي خلکو له خوا به مظاهرې وشوې او ویل به یې چې دا بمونه افغان مهاجرو راوړي او دلته دا ډول تخریبکاري کوي. خو حقیقت دا دی چې دا بمونه به افغاني کمونیستانو هم راوړل او ددې ځای اوسیدونکو هم راوړل. حتی ددې ځای چادرې دارو ښځو هم راوړي او گرفتارې شوې دي. د یوې پارټي یوه مهم غړي چې په سکوتر کښې بم ایښودی ؤ په لاره کښې وچاود او دا شخص پخپله هلاک شو.

* د قمرالدین گړی په چاودنه کښې زیاتره د پیښور د خلکو اولادونه چې له ښوونځۍ څخه راروان وو قرباني شول. دا بمونه زیاتره د ببرک کارمل او نجیب په وخت کښې راوړل کیدل او دلته به یې خلک قرباني کیدل. عوام ملامت نه وو ځکه ددې پیښو زیاتره قربانیان به همدوی وو.

* د کاشانه بدر چاودنه: دا چاودنه هم ډیره لړزونکې وه. په دې حویلي کښې د جمعیت اسلامي افغانستان فوجیان (منصبداران) اوسیدل چې یو ولس کسان په دې پیښه کښې مړه او څو نور ټپیان شول. یوه پاکستانۍ ښځه د خپل میړه او اولاد سره په شهادت ورسیدل. کله چې پولیس راورسیدل هغوی وویل چې مونږ دا دې په غم او ښادۍ کښې درسره شریک یو او دا دې مړي مو هم سره شریک دي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه: دا دری پیښې هسې د نمونې په توګه راوړل شوي او که نه نو هره ورځ به چاودنه کیده او کسان به پکښې مړه کیدل. همدا دلیل ؤ چې ځینې کسانو افغانانو ته کورونه په کرایه نه ورکول، ځینو نورو به دفترونو ته په کرایه نه ورکول او ځینو به مېرمنو ته په کرایه نه ورکول.

د پاکستان د حکومت ملاتړ:

د جنرال ضیاء الحق په دوران کښې د افغان مجاهدینو او مهاجرینو سره په زیاته اندازه کومکونه کیدل، سرکاري مطبوعاتو هم ددوی په پلوی نشرات کول او پیښور او اسلام آباد راډیوګانو ددی د پاره خاص پروګرام درلود، چې په پیښور راډیو کښې زه (عبدالباري غیرت)، والاجان وثیق، سید فضل اکبر، تاج محمد اکبر، محمد یعقوب شرافت، شامل وو. د بهر څخه هم کومکونه را روان وو چې د امریکې، آلمان، فرانسې، انګلستان، سعودي عرب، کویت، قطر، امارات او مصر مرستې د یادولو وړ دي.

مثبت تبلیغات:

دا چې پاکستان د موږ ملاتړ کاوه د خلکو مثبت نظریات داسې وو:

* پاکستان یو اسلامي هیواد پرې فرض دي چې د افغانانو ملاتړ وکړي.
* په ګاونډ کښې پروت دی که روس افغانستان قبضه کړي نو پاکستان په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

آساني سره قبضه کولی شي.

* د افغان جهاد په لاره کښې په پاکستان زیات اقتصادي بوج پروت دی.

په دې باب د پاکستان حکومت د خپل ولس فشار هم تحمل کوي.

* پاکستان غواړي چې په افغانستان کښې صلح او امنیت راشي ځکه دا کار دده په گټه دی.

* پاکستان غواړي چې د افغانستان سره د وروري په فضا کې ژوند وکړي.

* پاکستان اسلامي ملکونو ته ښیي چې دا کارونه د اسلامي ورورولي په بنا کوي.

منفي تبلیغات:

* هغه پیسې چې افغان جهاد ته او یا مهاجرو ته راځي زیاته برخه یې پاکستان په جیب کې اچوي.

* نوي مالونه په خپلو زړو مالونو بدلوي او بیا یې افغانانو ته ورکوي.

* د پاکستان اقتصاد د مهاجرو په کومکونو ښه شو.

* د مړو خلکو ژوند ورسره ښه شو او خواران نور هم در په در شول د کورونو کرایې لوړې شوې او په غریبانو کار ودرید.

* د خوراکي شیزونو گراني ورسره راغله او زیاتره خوراکي مواد افغانستان ته ځي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* پاکستان په افغانستان کښې تخریبي عملیات کوي ښکلي ماني، کانالونه، د اوبو بندونه او سیلوګاني له منځه وړي.
* پاکستان د ځینو مزدور و احزابو په واسطه افغاني مهم شخصیتونه ترور کوي.
* پاکستان غواړي چې په هر لحاظ افغانستان ځان ته اړ کړي.
* پاکستان غواړي چې جنګونه دوام وکړي او افغاني عسکري قوت ختم شي.

د کمونیستي او اسلامي احزابو مشران

۱- نورمحمد تره کي:

د مقر د ناوې په سره کلي کښې زیږیدلی د وینې ځلمیانو یو منځنی غړی ؤ، په بمبئ کښې د عبدالحمید زابلي لوی سرمایدار کاتب ؤ بیا په واشنګټن کښې سیاسي آتشه شو، بیا د خلق د ګوند مشر شو. په پښتو ژبه یې خبرې کولې او په دې باب یو متعصب انسان ؤ د اسلام سره یې په ډاګه دشمني درلوده، دده د جمهوریت په دوران کښې ډیر مسلمانان شهیدان شول. د جداولو هزارګانو قتل عام کړل، د ځان په ستاینه خوښیده.

PROPERTY ACKU 7856

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- حفیظ الله امین:

د پغمان د ولسوالۍ ؤ په معارف کښې یې مختلفې دندې تر سره کړې د شورا وکیل ؤ، مغرور او ظالم انسان ؤ، دده په امر سره زیات تره افغانان شهیدان شول. د قدرت په وخت کښې یې مصئونیت قانونیت، عدالت اعلان کړل خو عملي یې نکړل، خپل ظلمونه یې په تره کي وروتپل او څه وخت یې لږ نرمه رویه غوره کړه. روسان یې د مجاهدینو په مقابل کښې هیواد ته وروغوښتل او بیا همدې روسانو مړ کړ. خپل تحصیلات یې په امریکې کښې کړي وو، د خلق د ګوند مهم غړی ؤ.

۳- ببرک کارمل:

د بګرامیو ولسوالۍ د کمریو د کلي ؤ، په حقوقو کښې یې زده کړه کړې بیا څه موده بندي شو، د شورا وکیل ؤ، وینا یې ډیره جذابه وه او خلک پرې غولیدل، ظالم، مغرور او احساساتي انسان ؤ، دده په جمهوریت کښې جنګونه

پراخه شول، په سنګرونو او کلیو یې ګازونه وشیندل، د تره کي او امین د وخت بندیان یې خوشې کړل، د روسانو په ستاینه نه مړیده د پرچم د ګوند مشر ؤ، په اول کښې یې زیات تره اړیکې د سردار داؤد سره وې.

JA

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

٤- ډاکتر نجیب:

ډاکتر نجیب په قام احمدزی ؤ ده څه تحصیلات په پیښور اسلامیه کالج کښې کوم وخت چې پلار یې تجارتي آتشه ؤ کړی او بیا یې د طب په شق کښې د کابل پوهنتون د طب پوهنځی لوستی دی، دی له سروری وروسته د کمونیستانو په دور کښې د خاد (استخبارات) رئیس ؤ.

سروری چې اوس د مسعود سره په جیل کښې دی د اکسا (خاد) د قاتل په نامه یادیده او په زرگونو کسان یې له خاورو لاندی کړل خو کله چې نجیب د خاد رئیس ؤ د بندیانو محاکمه به یې کوله او بیا به یې له فیصلې وروسته اعدامول. که څه هم دده په وخت کښې هم ډیر کسان د همدی شبکې له خوا له مینځه ولاړل.

کله چې نوموړی جمهور رئیس شو نو بیا یې له پخوا څخه په کلي ډول تغییر وکړ، ملي پخلاینه یې اعلان کړه، دیموکراسي یې راوسته او د ملگرو ملتو سره د سولې د راتلو په غرض له مقام څخه هم تیر شو، د شمال د کودتا په وخت کښې یې ملگرو ملتو ته پناه یوړه او بیا کله چې طالبانو حکومت ونیو دی یې د خپل ورور (احمدزی) سره د آریانا په چوک اعدام کړ.

٥- صبغت الله مجددی:

صبغت الله مجددی د محمد معصوم مجددی (میان جان آغا) زوی او د شمس المشائخ حضرت فضل محمد مجددی لمسی دی چې بابا یې دانگریزانو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخه د استقلال په حاصلولو کښې پوره ونډه درلوده. صبغت الله مجددي د محمد ظاهرشاه د حکومت په ضد هم قيام کړی ؤ او ځيني اسلامي تنقيدونه يي درلودل چې بيا د صدر اعظم محمد داؤد له خوا څلور کاله او څو مياشتې بندي شو. کله چې د خلقيانو کودتا وشوه، دی له دنمارک څخه چې هلته د ملک فيصل د دعوت او تبليغ نماينده ؤ راغی او د جبهه نجات ملی اسلامي په نامه يي ګوند جوړ شو. نوموړی ښه جيد عالم او مقرر دی خو تر احساساتو لاندی زيات راغی او د اوس زماني د خلکو د چل او فريب څخه هم مصئون نه دی پاتی شوی. کله چې د نجيب حکومت سقوط وکړ دی لومړی جمهور رئيس ؤ چې په همدی وخت کښې د ګوندونو له خوا جنګونه پيل شول او افغانستان يي د تباهی لور ته سوق کړ، دی د ۷۰ کلونو په شا او خوا کښې دی او اوس هم د صلحی په پروسه کښې هلی ځلی کوی.

٦ – برهان الدين رباني:

برهان الدين رباني د ملا محمد يوسف زوی او د بدخشان د ولايت دی. په قام باندی يفتلی دی. کله چې په ۱۳۵۳ ش کال باندی سردار محمد داؤد د خپل جمهوريت په دوران کښې د مسلمانو رهبرانو نيولی پيل کړل، دی پاکستان ته را وتښتيد، دی د داؤد په وخت کښې د وسله وال قيام پلوی نه ؤ او کله چې خلقيان په اقتدار راغلل وسله وال جهاد يي پيل کړ. دده ګوند د

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمعیت اسلامی په نامه ؤ ، دی د خلکو سره ډیر ښه برخورد کوی ، غصه ناک او قهرجن سړی نه دی ، له صبغت الله مجددی وروسته چې کله دی جمهور رئیس شو نو خپله د جمهوری ریاست دوره یی په بی قانونه توګه اوږده کړه ، قلابی لویه جرګه یی راوغوښته چې په هغه کې هم تول دده کسان وو . دی کار د انجیر ګلبدین حکمتیار د غصی لمبی یی نوری هم غړ غړ اندی کړی او سملاسی یی په کابل باندی د اوربل امر وکړ . چې دا دی د همدی حملو له امله کابل په ویرانه بدل شو . استاذ ربانی د ٦٠ کلونو په شااو خوا کښې عمر لری ، دازهر فارغ او د شرعیاتو پوهنځی استاذ ؤ .

۷- ګلبدین حکمتیار :

ګلبدین حکمتیار د عبدالقادر خان زوی په قام خروټی او د کنډز د ولایت اوسیدونکی دی . کله چې نهضت جوانان مسلمان په ۱۳۴۷ هـ ش کال کښې د علی آباد د باغ په کانتین کښې تأسیس شو دی یو منځنی غړی ؤ . چې بیا وروسته یی رشد وکړ ، دی په کارونو کښې ډیر احساساتی دی لومړی یی په ولسونو کښې زیات محبوبیت او اثر درلود خو بیا وروسته په تیره کله چې کابل یی د خاورو سره سم کړ محبوبیت یی د لاسه ورکړ ، د طالبانو د ظهور سره د ده د ګوند کمپله تقریباً له ټولو ځایونو څخه ټوله شوه . لومړی یی د ګلم جم ملیشو سره جهاد اعلان کړ ، بیا ورسره یو ځای شو او د ربانی او مسعود په ضد

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يي موقف ونيو. بيا د رباني د نامشروع حکومت صدراعظم شو چې له دوو مياشتو زيات يي دوام ونکړ او کابل طالبانو ونيو. دی اوس په ايران کښې اوسيږي. دده عمر د پنځوسو کلو په شا او خوا کښې دی. ياده دی وی چې د کابل د ننوتو په لومړيو وختو کښې يې د حزب وحدت سره هم جنگ شروع کړ او بيا ورسره يو ځای شو.

۸- مولوی محمد نبی محمدی:

مولوی محمد نبی محمدی د لوگر دولايت او ډير جيد عالم او مقرر شخص دی. معتدل مزاج لري او حالات په غور سره څيړي، دده گوند د حرکت انقلاب اسلامی په نامه دی چې زياتره طالبان او مولويان پکښې برخه لري. که څه هم په لومړيو وختو کښې يې په تنظيم کښې څه اختلاف راغی خو دده په درايت او پوهې سره بيرته سره متحد شول. دده گوند په عام ولس کښې محبوبيت لري او ښايسته ښه جهاد يې هم کړی دی.

دی د ولسی جرگې وکيل هم ؤ چې هلته يې هم د اسلامی فکر د پاره زيات خدمتونه کړي، ان تر دی چې په غير اسلامي حرکاتو يې ببرک او اناهيتا وډبول. دده عمر د اتيا په شا او خوا کښې دی.

۹- مولوی محمد يونس خالص:

مولوی خالص ډير ښه جيد عالم او ليکوال دی. په مطبوعاتو کښې يې ډير کار کړی او ډير آثار لري، ديني ملغلري دده مهم اثر دی. همدا راز دی په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارالعلوم عربي کښې استاذ هم ؤ. ده د اسلامي مبارزې په ترڅ کښې هغه وخت چې په مطبوعاتو کښې ؤ د وخت د واکدارانو سره یې ډیرې ډغرې وهلې دي. په جهاد کښې د اول څخه برخه وال ؤ، زیات وخت به یې هم په سنګرونو کښې تیراوه. دده عمر د اتیا کالو په حدود کښې دی.

۱۰- عبدالرسول سیاف:

سیاف د پغمان اوسیدونکی دی، شرعیات یې ویلي او بیا له ازهر څخه فارغ شوی دی د اسلامي نهضت د مؤسس استاذ غلام محمد نیازي شاګرد او مخلص ملګری ؤ، په ۱۳۵۳ کال کښې د داؤد په وخت کښې کله چې امریکې ته روان ؤ ونیول شو او بندي شو.

بیا د ببرک کارمل په وخت کښې راخوشې شو، دلته مجاهدین او مشران ډیر ورته خوشاله شول، دوی ویل چې زمونږ د نفاق او بې اتفاقۍ اور به همدا شخص مړ کړي له همدې کبله یې دلومړي اتحاد اسلامي رئیس وټاکه، خو ده نه یوازې چې دا اور مړ نکړ بلکه یو بل ګوند یې د اتحاد اسلامي په نامه جوړ کړ چې نیم کسان یې د جمعیت وو نیم کسان یې د حزب اسلامي څخه ورته راوېلل او څه نور یې له نورو تنظیمونو څخه واخیستل. ښه واعظ او مقرر او په عربي ژبه کښې پوره تسلط لري. د استاد سیاف عمر د پنځوسو په شا او خوا کښې دی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ: د افغانستان په ویرانی کښې که څه هم د خلقیانو پر چمیانو او روسانو نیغ په نیغه لاس دی او دوی بنایی د دی پیړی اصلی مجرمین یاد شی خو اسلامی مشرانو هم له اخلاص څخه کار نه دی اخستی خپلی ژمنی یی نه دی عملی کړی، د مکی شریفی سوگندونه د طائف ، اسلام آباد ، پنډی او نوری معاهدی یی تر پښو لاندې کړی، د جهاد مالونه یی شخصی دارایی گرځولی او مزی پری کوی، ځینی بیا حیله هم ورته پیدا کوی، خو دغه اسلامی مشران په مسؤلیت کښې سره توپیر لری، څوک لږ مسؤل دی او څوک ډیر خو تبرئه کیدای نشی، او کله چې واقعی اسلامی حکومت راشی دوی د ملت په وړاندی پوښتیدلی شی. او که نه په محشر کښې خو به باری تعالی خامخا حساب ورسره کوی.

د لری او بری پښتونخواه رواجونه:

* د ښځو ډیر احترام کوی، په ادب ورسره خبری کوی په موټر کښې ځای ورکوی. په داسی حال کښې چې په کابل کښې له آزادی وروسته حالات گډوډ وو، نارینه او ښځی به په بسونو کښې گډوډ ولاړوو.
* د مشرانو احترام کوی، په موټر کښې خپل ځای ورکوی او ډیر ادب یی کوی.
* د ملا ، صوفی او شیخ ډیر احترام کوی په درانه نامه یی یادوی په داسی حال کښې چې په کابل کښې یی ملنډی پری وهلی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* په خبرو کښې ډېر تونددي ځينې څيزونه لکه شرمګاه بول او غائط په صراحت سره يادوي، که څه هم زموږ ځينې اطرافونه هم همداسې دي.
* په کابل کښې په رسمي دفترونو کښې ادب او قانون زيات مراعات کيږي، دلته يو مامور له ځان سره مېز هم وړلی شي چې دا ما په سترګو وليدل.
* د ښځو نوم نه يادوي که څه هم دا د عامو پښتنو رواج دی.
* چې د ډوډۍ په وخت کښې ورشي پوښتنه کوي چې آيا ډوډۍ دې خوړلې په داسې حال کښې چې په کابل کښې ډوډۍ ورته راوړي، که يې خوړلې وي بيا يې بيرته وړي.
* په خيرات او واده کښې کارت نه ګوري بلکه هر څوک ورتلی شي. په کابل کښې کارتونه کتلی شي، خو اطراف بيا داسې نه دي.
* د زوم په غاړه کښې د پيسو اميل اچوي، په کابل کښې د ګلونو اميل اچوي.
* په فاتحه کښې يوازې لاس پورته کيږي په افغانستان کښې قرائت لوستل کيږي او بيا دعاء کيږي.
* فاتحه د کورونو په مخ کښې په کټونو کيږي. په افغانستان کښې فاتحه په جوماتونو کښې کيږي. په اطراف کښې په کورونو او د جومات په مخه کښې هم کيږي.
* په واسطه او رشوت فخر کوي، مثلاً وايي چې غټه واسطه (سپارش) مې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی ځکه کامیاب شوم. په افغانستان کې بیا دا په پټه کوي او وایي نه.

* په کابل کښې کرتي او دلته واسکټ اغوندي، یالاپوش دلته نشته.

* په کابل کښې زیاتره بوټان او دلته څپلۍ پښو کیږي.

یادونه: دا څیزونه چې مې ولیکل دا یوازې د کابل او ښا خوا په رواجونو اړیکې لري او د نورو ولایاتو په رواجونو خبر نه یم همدا راز د پېښور رواجونه هم په ټول پاکستان نه تطبیقیږي.

* وریجې په میلمستیاګانو او خیراتو کښې ډیرې غوړې او رنګه پخوي، وچه خرما هم ورسره پخوي، په کابل کښې د خرما په ځای میېز کله کله پخوي. خو د کابل آشپزي ډیره ښه خوندوره ده. اوس د پېښور خلک اکثراً افغانان آشپزان نیسي.

* ډوډۍ هم د دې ځای د کابل غوندې نه ده د کابل وچه ډوډۍ ډیره خوندوره ده، کابلي ډوډۍ اوږده ده او اوزبکي بیا ګرده وي.

* ګندنه دلته چا نه پیژندله، کله چې افغانانو وکرله او یې خوړله دوی به ویل چې کابلیان وابنه خوري اوس یې دوی هم په مزه خوري او کابلي ساګ ورته وایي.

* ددې ځای شلغمي (تیپرې) سپیني دي او د کابل غټې او سرې دي.

* ددې ځای کچالو (آلو) سره دي او د کابل کچالو زیړ دي.

* په کیک کښې توپیر نشته خو د کابل کلچې مزه ناکې دي.

* ددې ځای خلک بغلاوه نه پیژني یو ډول کلچې دي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* دلته چارمغزي ککو والا کيک نه پخيږي.
* دلته د مندکو چکيده نشته بلکه د مونګ پليو چکيده شته.
* دلته د وريجو د اوړو نه ډبلي کلچې نه پخيږي.
* دلته حلواي سوانګ او حلواي مغزي نشته.
* دلته مکروني والا د شيدو پريني شته او په کابل کښې نشته او د قير په نامه پيريني هم شته.
* دلته ماغوت او ډول ډول پريني نشته په کابل کښې شته.
* دلته ګيلاس او سرکي (آلو بالو) نشته او په کابل کې شته.
* کله چې د لومړي ځل د پاره آلوبالو دلته راغلل خلکو د ګورګورو په نامه وبلل.
* دلته چکه نشته او په کابل کښې شته او س دلته هم چکه جوړيږي. دلته خلک ماستې ته چکه وايي.
* د دې ځاي کاهو واړه دي او په سلاد کښې استعماليږي خو د کابل ډير غټ او هر وخت خوړل کيږي.
* کابل کښې د څښاک د پاره اوبه په ګيلاسونو کښې څرڅيږي او په پيسو کښې اوبه خوشې ورکول کيږي. خو اوس چې مهاجر راغلي او بد حال يې دي د دوي اولادونه دلته هم اوبه په پيسو څرڅوي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مهاجرو د راتگ سره ځینې تحولات

دلته پاکستان کښې د مهاجرو د راتگ سره ډیر غټ بدلونونه راغلل د مهاجرو کمپونه جوړ شول. په ښارونو کښې گڼه گونه زیاته شوه او په تیره په صوبه سرحد او بلوچستان کښې یې زیات اثر واچاوه. زه یو څو شیزونو ته اشاره کوم.

۱- د مهاجرو سره ددې ځای خلکو حساسیت ښوده او ویل به یې چې دا زموږ په اقتصاد بد اثر اچوي، قیمتي جوړوي خوراکي شیزونه ورسره گرانیږي، د کورونو کرایې لوړیږي زمود دولس خلک بیکاره کیږي، چې بیا همداسې وشول. خو اوس دا حساسیت کم شوی دی بلکه د مهاجرو او ددې ځای د هستوگنې کوم توپیر نشته خصوصاً په کویټه کښې یې خپل ورونه گڼي.

۲- پخوا افغانان د پولیسو له خوا زیات ځورول کیدل، پیسې ترې اخیستل کیدې، بندي کیدل او دا رویه زیاته د پارسي ژبو او ازبکانو سره کیده اوس هم کله کله دا چال چلند کیږي.

۳- پخوا به د بورډ تهکال او اشنغرې په لین واگونونه (ویگن) موټر چلیدل، بیا د افغانانو د راتگ سره او په تیره د زیاتې گڼه گوڼې سره ډېبې او مینې بسونه رواج شول خو په اول کښې ددې ځای پښتانه پکښې نه تلل او په خپلو واگونو کښې په سپریدل، خو اوس ددې ځای خلکو هم دا گاډي په کار اچولي دي.

٤- د مهاجرو د راتگ سره په پیښور کښې په تعمیراتي لحاظ ډیر بدلون

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلي دي، سړکونه پراخه شول، بلډنګونه جوړ شول، حیات آباد یوه سپیره دښته وه او اوس هغه قیمتي او عصري ځای حیات آباد یادیږي چې د کورونو کرایه هم تر نورو ځایو دلته ګرانه ده.

۵- پیښور ښار پراخوالي پیدا کړ او له بورډ څخه تر جم پوري آبادي جوړه شوه، کارخانې ډیر مهم او عصري بلډنګونه لري چې د ټولي دنیا مالونه هلته پیدا کیږي، او زیاتره افغانان پکښې تجارت کوي.

٦- د صحافت په لحاظ پښتو اخبارونه دلته رواج شول، پخوا به ددې ځای خلکو انګریزي او اردو اخبارونه لوستل او اوس یې د پښتو اخبارونو سره دلچسپي پیدا کړه.

د مهاجرو ګوندونو اخبارونه په پښتو او پارسي چاپیږي، کتابونه او رسالې نشریږي او د پیښور (وحدت) اخبار د محترم پیر سپید شاه په همکاري او زحمت دلته رائج او خپور شو او اوس (سهار) اخبار هم چاپیږي چې دا دواړه اخبارونه د لرو او برو پښتنو د پاره دي.

۷- خارجي لویې لویې مؤسسې دلته د افغانانو د پاره کار کوي څوک خوراکي شیزونه ورته برابروي څوک تعلیمي مواد ورته برابري او څوک نوري مرستې کوي.

پښتونه تا ته وایم!

زه نه پوهیږم په دې زمکه کښې څه تأثیر دی، ددې زمکې خلک بدل دي

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او که دا زمکه بدله ښکاري.

موږ چې د جهاد په اولو شپږو کښې دې زمکې ته راغلو هیله مو درلوده چې ددې زمکې خلک به موږ ډیر ښه استقبال کړي، مګر متأسفانه دې خلکو بد بد راته وکتل او ویل یې: دا غله دي، دا داړه ماران دي دا تښتیدلي خلک دي. دوی د قانون او قانوني حکومت څخه را تښتیدلي دي، موږ به ویل: هلته په زرګونو خلک له کورونو څخه وایستل شول، او په دستجمعي قبرونو کښې خښ شول، هلته ظلم دی، ناروا ده او د دین او وطن په خلاف د څو تنو کمونیستانو سخته کار روائي ده، خو دوی به ویل: دا د امریکې تبلیغات دي، دا اسلامي جهاد نه دی دا د امریکې او روس جنګ دی. موږ به ویل: دا جنګ هر څوک د خپلې آییني څخه تعبیروي، موږ ته اسلامي جهاد دی، روس او امریکې ته ددوی جنګ دی، اروپا ته د کمونیزم او دیموکراسۍ جګړه ده او نورو هیوادو ته د روس پراختیا غوښتنه ده.

ما به چې په کومه مشاعره کښې ددې زمکې د خلکو سره ګډون وکړ، خپل دردونه به مې ورته بیانول خو په څلوېښتو کسانو کښې مې دری ملګری درلودل او بس. په ځینو کسانو به زما شعرونه ډیر بد لګیدل او همالته به یې ځواب راکړ، ځینو به ویل چې مهاجر شوی، وطن یې پرېښودی، پردیس دی، مه تری خپه کیږی. خو اوس چې حالات بدل شول دوی هماغه پخواني خبره تکراروي خو زه وایم چې اوس هم د حق او باطل جګړه ده خو شکلونه یې له پخوا څخه توپیر لري. اوس هم د افغانستان خلک مظلومان او مقتولان دي خو په بل

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکل. اوس هم وطن ورانیږی.

لږ سوچ پکار دی او د تعصباتو څخه ډډه کول. شخصی فکرونه او نظریات وطن تباه کوی ، ملی او جهانی فکرونه انسانی دنیا جوړوی او بس.

PROPERTY OF ACKU
7856

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
4.382
GHA
7856.

تر آسمانه رسی

د اسویلو توندی سیلی یې تر جهانه رسی

ددی مظلوم ملت فریاد تر کهکشانه رسی

سکون یې نشته په کرسی هیڅ قناعت نلری

د بوالهوسو هوسونه تر آسمانه رسی

که بې وسلی دی دا ولس بی ارادی خو نه دی

لاس به یې خدایږو د بدمستو تر گریوانه رسی

دبنتی میرې یې کړی خروبی لا به نور څه کوی

چه یې د اوبنکو سیلابونه تر ایرانه رسی

سوز او گداز یې هندوکش او سپین غر ولړزول

فریاد ژړا به یې تر هند او پاکستانه رسی

د کمونیستو له زخمونو لاجوړ شوی نه دی

چه مسلمان ته بدرنگی له مسلمانه رسی

د تقدس په نظر و گوری مظلوم ولس ته

نه بنایی دا چه بی مهری له خپل جانانه رسی

چه څو سم نشی دا بی سره دا بی پښو انسانان

د غیرت کوکی به تر تول افغانستا نه رسی

Ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library